

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การอภัยโทษ ศึกษาหลักการพิจารณาตัวผู้ต้องโทษเป็นรายบุคคล และนโยบายทางอาญา
ชื่อผู้เขียน	ยุพาวดี ปานช่วย
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

การอภัยโทษ การนิรโทษกรรม การล้างมลทิน การลดวันต้องโทษ และพักการลงโทษ เป็นมาตรการทางกฎหมายที่รัฐใช้แก้ไขความผิดพลาด หรือเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดใน กระบวนการยุติธรรม โดยวัตถุประสงค์ของแต่ละมาตรการนั้นมีความแตกต่างกัน กล่าวคือ ในส่วน ของมาตรการอภัยโทษ รัฐจะยกโทษ หรือลดโทษให้แก่ผู้กระทำความผิดที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด แล้ว แต่ไม่มีผลลบล้างคำพิพากษา หากผู้กระทำความผิดกระทำความผิดอาญาขึ้นใหม่ ย่อมไม่ตัด อำนาจของศาลที่จะเพิ่มโทษ หรือไม่รอลงอาญา โดยการอภัยโทษไม่มีผลลบล้างประวัติอาชญากร

การนิรโทษกรรม เป็นการยกเว้นความผิดอาญาเสมือนว่าผู้กระทำความผิดไม่เคยต้อง คำพิพากษา ศาลจึงไม่อาจเพิ่มโทษแก่ผู้กระทำความผิดที่ได้รับการนิรโทษกรรมแล้วต่อมากระทำความ ผิดซ้ำอีก ซึ่งศาลอาจใช้วิธีการรอลงอาญาได้ ทั้งนี้ การนิรโทษกรรมมีผลลบล้างประวัติอาชญา กร แต่ผู้ที่ได้รับนิรโทษกรรมยังคงต้องรับผิดชอบในทางแพ่งในการกระทำความผิดต่อบุคคลที่สาม

การล้างมลทิน ผลที่ผู้กระทำความผิดจะได้รับจากการล้างมลทิน คือ ไม่มีผลต่อคดีแพ่ง ที่เกี่ยวกับบุคคลที่สาม แต่ส่งผลให้ความผิดอาญาและความผิดทางวินัยถูกลบล้าง เมื่อมีการรับโทษ มาแล้ว หากผู้กระทำความผิดขึ้นใหม่ ศาลย่อมไม่อาจเพิ่มลด หรือมีคำสั่งไม่รอลงอาญาได้ เพราะแม้ การกระทำความผิดจะถูกลบล้าง แต่มิได้หมายความว่าทะเบียนประวัติอาชญากรจะถูกลบล้างไป ด้วย

ในส่วนของการลดวันต้องโทษนั้น ผู้กระทำความผิดจะได้รับการปล่อยตัวออกมาจาก เรือนจำก่อนครบกำหนดเวลาตามคำพิพากษาของศาล และการลดวันต้องโทษไม่มีผลลบล้างการ กระทำความผิดตามคำพิพากษา ซึ่งเรียกว่าเป็นการ “ยกเว้นโทษ” นั่นเอง โดยองค์กรราชทัณฑ์ จะต้องมีการกำหนดเงื่อนไขที่เหมาะสมบางประการ หากผู้กระทำความผิดทำผิดเงื่อนไขก็จะถูกจำ กุมขังในเรือนจำ และต้องจำคุกในเวลาที่ได้รับการลดโทษ และพักการลงโทษ ผลที่ผู้กระทำ ความผิดจะได้รับจากการพักการลงโทษ คือ มีผลเช่นเดียวกับการลดวันต้องโทษ กล่าวคือ เป็นการ

ยกเว้นโทษโดยมีเงื่อนไขกำหนด ถ้าผู้ต้องโทษไม่ประพฤติผิดเงื่อนไขก็จะได้รับการยกเว้นโทษ แต่ถ้าทำผิดเงื่อนไข ก็จะต้องกลับมารับโทษจำคุกตามคำพิพากษาที่เหลืออยู่ต่อ โดยมีต้องดำเนินคดีอีก

การอภัยโทษมีที่มาจากพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์หรือประมุขของรัฐ เพื่อประทานความกรุณาแก่ผู้กระทำความผิด ซึ่งนานาอารยประเทศ ได้นำการอภัยโทษไปใช้เพื่อแก้ไขฟื้นฟูปรับปรุงตัวแก้ไขความผิดพลาดของกระบวนการยุติธรรม บรรเทาความรุนแรงของโทษ และผ่อนคลายความตึงเครียดของการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งเจตนารมณ์ของการอภัยโทษก็เพื่อให้ผู้กระทำความผิดให้กลับคืนสู่สังคมและใช้ชีวิตในสังคมได้ปกติสุข ทั้งนี้ การอภัยโทษอยู่บนแนวคิดของความเมตตาการุณาปราณีอันมาจากอธิปไตยหรือประมุขแห่งรัฐ โดยเป็นพระราชอำนาจที่เด็ดขาดของพระมหากษัตริย์ไทยเพียงพระองค์เดียวมาตั้งแต่สมัยโบราณกาลจนถึงยุคปัจจุบัน และมีวิวัฒนาการที่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของบ้านเมืองในแต่ละยุคสมัย นอกจากนี้แนวความคิดที่พระมหากษัตริย์ทรงเป็นที่มาของความยุติธรรมอันเป็นแนวความคิดของการใช้พระราชอำนาจ ในการพระราชทานอภัยโทษอันเป็นที่ประจักษ์โดยทั่วไปแล้ว ยังมีแนวความคิดแบบ “พ่อปกครองลูก” อันเป็นรูปแบบการปกครองในยุคสุโขทัยตอนต้นซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงดำรงพระองค์มั่นอยู่ในทศพิธราชธรรมและปรับเปลี่ยนให้เข้ากับแนวความคิด “เทวราช” และ “เจ้าชีวิต” ในสมัยกรุงศรีอยุธยา ซึ่งพระมหากษัตริย์เป็นผู้ทรงพระราชอำนาจเด็ดขาดเหนือชีวิตได้อย่างสนิทสนมกลมกลืน

อย่างไรก็ตาม แนวความคิดแบบธรรมราชา “พ่อปกครองลูก” ได้กลับมามีบทบาทอีกครั้งในสมัยกรุงธนบุรีและทวีความสำคัญยิ่งขึ้นเป็นลำดับในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งการใช้พระราชอำนาจดังกล่าวมิได้เป็นเครื่องมือในการแก้ไขความผิดพลาดของกระบวนการยุติธรรมที่จับผิดเป้าความทุกข์เชิงของราษฎรเท่านั้น หากยังเป็นเสมือน “หวังทอง” ที่คล้องสานความสัมพันธ์ระหว่างพระมหากษัตริย์กับปสกนิกรของพระองค์ให้กระชับแน่นแฟ้นมาอย่างยาวนานนับพันปี

วัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการอภัยโทษ คือ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมผู้กระทำความผิดที่มีพฤติการณ์ที่ดีขึ้นและสมควรได้รับการอภัยโทษ ให้สามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้ตามปกติ โดยไม่คิดจะกระทำความผิดซ้ำอีก

เนื่องจากในปัจจุบันการพระราชทานอภัยโทษถูกนำไปใช้โดยไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่แท้จริง ดังนั้นจึงต้องพิจารณาการอภัยโทษให้เหมาะสมกับตัวบุคคล โดยพิจารณาตัวผู้ต้องโทษเป็นรายบุคคล กล่าวคือ นอกจากการพิจารณาบุคลิกภาพ ภูมิหลัง และลักษณะนิสัยของผู้กระทำความผิดแล้ว ยังต้องมีการรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวผู้กระทำความผิดหรือจำเลย ซึ่งเป็นสาระสำคัญอันไม่อาจแยกจากการพิจารณาอภัยโทษได้ เนื่องจากประวัติของผู้กระทำความผิด

พฤติกรรม และสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง เป็นสิ่งที่เป็ประโยชน์ต่อการพิจารณาตามหลัก Individualization โดยมุ่งเน้นการเสาะหาข้อเท็จจริงของผู้กระทำความผิดดังกล่าว และต้องกระทำอย่างกว้างขวาง เพื่อให้ทราบถึงประวัติ เหตุการณ์แวดล้อม และพฤติกรรมของผู้กระทำผิด เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดความเป็นธรรมในการอภัยโทษ ทั้งนี้ ต้องอาศัยสภาวะทางสังคมและบุคลิกภาพ ลักษณะของผู้กระทำผิดมาเป็นส่วนประกอบในการพิจารณา อันจะเป็นประโยชน์ต่อการอภัยโทษ แก่ผู้กระทำความผิดให้เหมาะสมและเป็นธรรม

การอภัยโทษนอกจากต้องพิจารณาตัวผู้ต้องโทษเป็นรายบุคคลในส่วนที่เป็นอัตวิสัย แล้วยังต้องคำนึงถึงนโยบายทางอาญา (Criminal Policy) ซึ่งนโยบายทางอาญาจะผันแปรในรูป หรือทิศทางใดนั้น ย่อมถูกจำกัดโดยอิทธิพลทางวัฒนธรรม ค่านิยม ปัจจัยแวดล้อมทางเศรษฐกิจ และการเมืองของสังคมนั้นเป็นพื้นฐาน ซึ่งการกำหนดนโยบายก็เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการ ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด โดยบุคคลใดสมควรได้รับการอภัยโทษหรือไม่นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับนโยบายทางอาญาของรัฐ ซึ่งรัฐสามารถกำหนดให้สอดคล้องกับสภาวะทางสังคมใน ขณะนั้นได้

ดังนั้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการอภัยโทษไม่ว่าจะเป็นการอภัยโทษ เป็นการทั่วไป หรือเป็นการอภัยโทษเฉพาะราย จึงควรนำหลักการพิจารณาตัวผู้ต้องโทษเป็น รายบุคคล (Individualization) ในส่วนที่เป็นอัตวิสัยของผู้กระทำความผิดมาพิจารณา ประกอบกับ นำนโยบายทางอาญา (Criminal Policy) ของรัฐในส่วนที่เป็นภาวะวิสัย มาพิจารณาประกอบการ อภัยโทษให้แก่ผู้กระทำความผิด

Thesis Title	Legal consideration on pardon: the study on the principles of individualization and criminal policy
Author	Yupawdee panchuary
Thesis Advisor	Professor Dr.Surasak Likhasitwathanakul
Department	Law
Academic Year	2013

ABSTRACT

The purpose of this thesis is to study the provision of law relating to the protection of the exclusive rights of the owner of the registered trademark under the Trademark Act B.E. 2534 that how far are the scope of protection and the right giving to the owner in enforcing and exercising his/her own right against the person who infringes the registered trademark and how are the provisions relating to the kind of acts deemed the infringement of trademark. The researcher compares the provision of foreign trademark law and international agreement relating to the protection of the exclusive rights of the owner of the registered trademark with Thai law on trademark for strong point and weak point and whether it is appropriate and complies with the international policy of registered trademark protection and international obligations or not so that it can be the guideline to suggest the amendment of the provisions of law to be more effective and to be able to protect the right of the owner of registered trademarks to exercising his/her right against the exploitation in bad faith of registered trademarks of any person which is wrongfully done for his/her own benefit.

Ever since judicial administration has played a key role in dispute resolution, there are numerous legal measures which have been applied to resolve any imperfection and relieve tensions in judicial procedure such as pardon, amnesty, purge, commutation and suspension of punishment. However, main purposes of such measures are different.

Due to the fact that in the first measure, pardon, culminates in impunity or mitigation for an offender who has received court's final judgment. This measure neither effects on the result of the judgment nor eradicates one's criminal record, but the court still maintains its power to increase or continue the sentence in recidive cases.

The amnesty on the other hand leads to the exclusion of criminal liability as if the offender has never been sentenced before. Hence, the court could make suspension of the sentences but unable to increase penalty for the amnestied offender who recidives afterward. This measure brings about the erasure of criminal record but the offender could not deny his responsibility to the third party on any civil matters.

For the third measure, purge, brings about the annulment of all criminal liabilities and disciplinary actions nonetheless the offender could not deny his civil liability on the third party. In case of recommitment, the court has no power to adjust penalty or continue the sentence but criminal record could not be obliterated.

According to the commutation, this forth measure lets the offenders being acquitted prior to maturity specified in the judgment, but has no effect on the judged commitment which is called “impunity”. Nevertheless, the correction authority must specify appropriate conditions. In case of breach of such conditions, the offender would be detained in custody or imprisoned even to the time he has been commuted or suspended the sentence. The suspension of punishment causes the same result as the commutation, in other words, it is a conditional impunity. Even if the offender receives the impunity, he might be imprisoned even to the time leftover in case of violation without continuing the proceeding. The pardon originates from the power of the king or heads of state in order to show his mercy on the offenders. This measure has been applied by various nations to resolve imperfection in judicial procedure, mitigate punishment and relieve tensions of law enforcement. Furthermore, the measure purposes on giving offenders opportunities being back to society and make a normal living. This justifiable act not only based on the concept of sovereign’s or heads of state’s kindness, which is believed that prerogative of mercy solely belongs to the king of Thailand since ancient times, but it is also evolutionary correspond to the social change of each period of time.

Apart from the notion that justice originates from the king that allows him to exercise his power to grace someone manifestly and generally. This measure harmonizes perfectly the notion of “Paternalism”, which the king ruled his land with virtues during early Sukhothai period and the notion of “Absolute monarchy”, which the king has absolute power during Ayutthaya period. However, the paternalism has replayed a key role during Thon Buri period when the king exercised his power based on morality. Then the regime has multiplied its significance during

Ratanakosin period up until now. Not only the pardon is the king's method to resolve judicial procedure and maintain public order, but also as "a golden ring" to connect him stably with his people for all along.

The pardon's actual objective is to let the offender, who has turned over a new leaf, back to society and make a normal living. However, the measure these days has been abused discordantly with its real intention, so it is necessary to consider thoroughly both the offender's personality and his background. The most important method is to collect some actual facts relating to the offender's criminal record, his behavior and circumstantial facts that would be utilized in considering the pardon. According to the concept of individualization, fairness in the pardon would be arisen if the investigation of the offender's criminal record, his behavior and circumstantial fact has been carried on broadly and thoroughly. This is to say the offender's social circumstance and his personality are considered as important components which benefit in considering the pardon appropriately and fairly.

Aside from applying the concept of individualization, we must take some criminal policies, which have direct-variation with cultural influence, social value, economic and politic conditions of each society, into consideration as well. The assignation of criminal policy would be utilized as a perfect tool to prevent and suppress delinquency and states would apply such policies to determine which one should be absolved depending on social situation at that time.

In conclusion, in order to accomplish the actual goals of both general and individual pardon, it is requisite to apply the concept of individualization, which emphasizes the exhaustive investigation of each offender, and the concept of enacting adequate criminal policy, to be in consideration before enforcing any pardon.